

1. आर्यभट्टः कस्य प्रसिद्धः गणितज्ञः आसीत्?

- A. असोका
- B. नालन्दायाः
- C. उज्जयिन्याः
- D. वाराणस्याः

(B)

व्याख्या: पाठे उल्लिखितं यत् आर्यभट्टः नालन्दायाः प्रसिद्धः गणितज्ञः आसीत्।

2. आर्यभटेन कति वर्षे जन्म लब्धम्?

- A. 476 तमे वर्षे
- B. 500 तमे वर्षे
- C. 399 तमे वर्षे
- D. 1000 तमे वर्षे

(A)

व्याख्या: पाठे स्पष्टं वदति यत् आर्यभट्टः 476 तमे वर्षे जन्म प्राप्नोत्।

3. कः ग्रन्थः आर्यभटेन रचितः अस्ति?

- A. ऋग्वेदः
- B. चरकसंहिता
- C. आर्यभटीयम्
- D. लीलावती

(C)

व्याख्या: पाठे उल्लिख्यते यत् “आर्यभटीयम्” इति नाम्ना ग्रन्थः आर्यभटेन रचितः अस्ति।

4. आर्यभट्टः किं नूतनं सिद्धान्तं प्रकटयत्?

- A. पृथिव्याः स्थिरता
- B. सूर्यस्य भ्रमणम्
- C. पृथिव्याः भ्रमणं
- D. चन्द्रस्य तेजः

(C)

व्याख्या: आर्यभट्टः प्रथमः आसीत् यः पृथिव्याः स्वभ्रमणं सम्यक् प्रकारेण अवदत्।

5. आर्यभटेन दशमांशेः लेखनं कस्य माध्यमेन कृतम्?

- A. दशमलवपद्धत्याः
- B. अक्षरपद्धत्याः
- C. चित्रपद्धत्याः
- D. रंगपद्धत्याः

(A)

व्याख्या: आर्यभटेन दशमलवपद्धतिः उपयोगिता, इति पाठे उल्लिखितम्।

6. आर्यभट्टस्य अनुसारं ग्रहाः कस्य प्रभाम् दर्शयन्ति?

- A. स्वस्य
- B. सूर्यस्य
- C. चन्द्रस्य
- D. पृथिव्याः

(B)

व्याख्या: पाठे कथ्यते यत् आर्यभटेन उक्तं यत् ग्रहाः सूर्यप्रभां प्रतिफलयन्ति।

7. शून्य” इत्यस्य प्रयोगः प्रथमं कस्य कृते कृतः?

- A. वराहमिहिरस्य
- B. आर्यभट्टस्य
- C. ब्रह्मगुप्तस्य
- D. चाणक्यस्य

(B)

व्याख्या: पाठे उल्लिखितम् यत् शून्यस्य प्रयोगं प्रथमं आर्यभट्टः कृतवान्।

8. आर्यभट्टस्य ग्रन्थः “आर्यभटीयम्” कति भागेषु विभक्तम् अस्ति?

- A. द्वौ
- B. चत्वारः
- C. षट्
- D. त्रयः

(B)

व्याख्या: पाठे स्पष्टं वदति — आर्यभटीयं ग्रन्थः चतुर्भागेषु विभागः अस्ति।

9. गणिते आर्यभट्टः किं महत्वपूर्णं योगदानं दत्तवान्?

- A. रेखागणितस्य परिचयः
- B. त्रिकोणमितिः सूत्राणि
- C. दशमलवसंख्या पद्धतिः
- D. उपर्युक्तानि सर्वे

(D)

व्याख्या: पाठे उल्लिखितम् — आर्यभट्टः गणिते त्रिकोणमिति, दशमलवसंख्याः, इत्यादीनि दत्तवान्।

10. पाठानुसारं आर्यभट्टः कस्य कालखण्डे जीवन् आसीत्?

- A. आधुनिककाले
- B. वैदिककाले
- C. गुप्तकाले
- D. मुगलकाले

(C)

व्याख्या: पाठे वर्णितम् — आर्यभट्टः गुप्तकाले प्रसिद्धः विद्वान् आसीत्।